

סטירטליחי לאחד, חנופה לשני: הושיא קארטר עם רבין (במאוס), עם בגין (ביולי)

שחקן פוקר המחזיק בידיו זוג של מלכות, כאשר בידי היריב פוזה האזן.

אין זה מצב חסרתיקוה, כל עוד אינו חייב להניח את הקלפים על השולחן. הוא יכול להשתמש בכלוף, להפיץ גיון ביטחון עצמי, לערער את הביטחון של היריב, ללחוץ עליו ולפרוש מן המישחק מבלי שיגיע רגע-האמת. בטווח הקצר יבול מישחק כזה להצליח. ואכן, העולם אינו יודע כיצד לנהוג בבגין. זה מכבר לא פגש העולם במנהיג מסוגו של בגין. ראשי המדינות דומים לאיכרים מכפר גידח, הרואים בפעם הראשונה בחייהם קנגרו בגן-חיות, ותקוראים באי-אמון: "אין היה כזאת!" קארטר מחניף לבגין ומגנה אותו חליפות. המנהיגים הערביים מעמידים פנים כאילו מאמינים הם באפשרות שארצות-הברית תכפה על בגין הסדר שהוא דוחה אותו מכל וכל. עיתונאים ומדינאים מנבאים שבגין יתרכך, שישתנה, שאין הוא מאמין באמת במה שהוא מאמין. בקיצור: שבגין לא יהיה בגין.

גוג ומגוג

העולם נאחז בקש האמונות האלה, מפני שאינו מוכן להשלים עם המציאות החדשה: שממשלת ישראל לא תקבל שום פיתרון הפוגע באמונת-היסוד של מנחם בגין, וכי הדבר הופך את המליחמה לבלתי-נמנעת. העולם מתחלחל למראה האפשרות הזאת, כי מליחמה כזאת עלול לה לסתום את צינורות-הנפט בעולם, להביא לזעזועים פוליטיים וכלכליים שהדימון אינו יכול לחזותם, ואולי אף לגרור את העולם כולו למליחמת גוג ומגוג. במצב כזה של אי-ודאות, אשליות ופחדים, יכול מני-היג מוכשר, היודע מה הוא רוצה, להגיע להישגים ניי-כרים. כשהוא נעזר ברב-אמן להסוואה ולהטעייה, כמשה דיין, ובמתכנן-מליחמה מנוסה כעזר וייצמן, יכול בגין לנצל הזדמנויות, לנהול הצלחות שיהפכוהו גיבור עטורי-תהילה בעיני הציבור הישראלי.

אך כסופו של דבר קובעים, בהיסטוריה, הכוחות האמיתיים. כסופו המישחק מונחיהם, הקלפים עץ השודחן. לפני המליחמה הכאה, כשעת המליחמה או אחריה, יגיע רגע-האמת. כך קרה, בסופו של דבר, בכל שלושת המקומות אשר זאב ז'בוטינסקי כחר בהם כסמלים לחינוך דור תל-מידיו: יודפת, המיבצר הגלילי שנפל בידי הרומאים אחרי מצור מר, מצדה, שבה נסתיים המרד הגדול של הקנאים בהתי-אבות קולקטיבית, ביתר, שבה גווע מרד בריכוכבא ונחרץ דינה של הקהילה היהודית בארץ למשך אלפיים שנה. מנחם בגין, איש-השנה תשל"ז, רואה בכך שדושת השמות האלה סמלים חיוביים, ה-מאירים למרחוק.

יאלוים, הוא עצמו השתמש במילה "קולוניזציה" לעיתים קרובות, וכדבר מובן מאליו. לעם הפלסטיני היה מוכן להציע רק מעמד של אזרחים מאושרים, ללא זכויות לאומיות, במדינה היהודית (שם ירווה לו חשפע ועושר / ברערב, ברנצרת ובני / כי דיגלי דגל טוהר ויושר / יטהר שתי גדות ירדני / שתי גדות לירדן / זו שלנו, זו גם כן.) בסוף ימיו היה מוכן לקבל את רעיון "חילופי האכלוסיה" — שפירושו יציאת הערבים מן הארץ, משני עברי הירדן, וכניסת היהודים מארצות-ערב לתוכה.

כל זה הוא תורה-מטיני למנחם בגין. שילוב הגדה והרצועה במדינת-ישראל והפיכת היהודים לרוב בהן הם בשבילו יעדים מובנים מאלהים, שלא תיתכן עליהם פשרה, או אף יכוח משמעותי. בליבו פנימה אין הוא יכול להשלים גם עם ויתור על עבר-הירדן מיורחה, אך כאן יש לו תקדים: ז'בוטינסקי הסכים תחילה לספר הלבן של 1922, שקרע את עבר-הירדן מפלשתינה המנדטורית, ואף הגן על עמדת ההנהגה הציונית בעניין זה. הוא שוכנע על-ידי וייצמן שזוהי פשרה חיונית. לפי תקדים זה יוכל בגין להשלים עם עצמאות עבר-הירדן — כל עוד לא נכבשה על-ידי צה"ל במהלכה של מליחמה. מובן שבגין אינו יכול להסכים לנתל משאימתן עם התנועה הלאומית הפלסטינית, המבקשת להקים מדינה פלסטינית ממערב לירדן.

הנחיות פשוטות אלה הן האל"ף והת"ו של מדינות בגין. כל השאר, כולל השלום עם הערבים הערבי והיחסים עם ארצות-הברית, הן בעיות מישניות, הכפופות להנחיות-היסוד.

החל במאי 1977, והיה המדיניות של ממשלת-ישראל. הציבור שבחר בבגין, יחד עם הציבור המקבל את מנהיגותו של בגין אחר-מעשה, התי-חייבו לקו זה, ביודעו או ביודעו-למחצה, תהיינה התוצאות כאשר תהיינה.

מישחק פוקר

האם ניתן הדבר לביצוע במציאות של סוף שנות ה-70 של המאה ה-20, כאשר נוצר קונסנזוס עולמי המזנוג ניגוד מוחלט לקונסנזוס הלאומי של מנחם בגין? בגין עצמו משוכנע דחוטין שזה אפשרי.

הוא מאמין שיש בכוחו לשכנע את הממשלה האמריקאית שהדבר הוא לטובתה, ולטובת "העולם החופשי" כולו. אם לא יצליח בכך, הוא סומך על כוחו לגייס את המוני היהודים בארצות-הברית, ובכוחם של אלה לנטרל את הממשלה האמריקאית. והוא סומך על כוחו של צה"ל למנוע התקפה ערבית, ובמיקרה הצורך — ליצור עובדות חדשות בשטח, אשר יקלו על מדיניותו. האם זה באמת אפשרי? מבחינת הכוחות הממשיים, דומה בגין ל-

לעיתים אותך תוקפת שובכות כזו של לק, או את ציפורני ידך בגופי אתה נועץ.

אך סוף-סוף תקום בינינו ידידות-אמת. הנה גם אני כבר משתגע, בקרוב לך אדמה.

ז'בוטינסקי התכוון לומר, בצטטו שיר זה, שעל עם-ישראל להיות ככל העמים: אגואיסטי, לוחם על האינטרסים שלו, מתעלם מזכויות הוולת — בייחוד כאשר הוולת הוא עם לא-אירופי, מחוץ למעגל התרבות-הלבנה. השיחרור של העולם השלישי, לא התקשה ז'בוטינסקי ליישב עקרון זה עם אמונתו במצפון העולם. **העולם של אז היה העולם המערבי, והמוני פון היה כולו שדון.**

מארה-המפתח בכל תורת ז'בוטינסקי נושא את השם "קיר הברזל". הוא קבע כי ההתנחלות הציונית דומה לכל התנחלות לבנה אחרת, המתבצעת בארץ של ילדים. איוולת היא להניח כי הילדים ישלימו מרצון עם התנחלות כזאת. כשם שהילדים באמריקה, באפריקה ובאסיה התקוממו נגד כל התנחלות לבנה, כן יתקוממו ערביי פלשתינה נגד ההתנחלות היהודית, וינסו למנוע אותה בכוח. על כן צריכה התנועה הציונית להקים "קיר ברזל" נגד ההתנגדות המזוינת הערבית — בצורת כוח צבאי יהודי.

(במשך שנים רבות רצה ז'בוטינסקי כי כוח זה יהיה "לגיון יהודי" בתוך הצבא הבריטי, במיסגרת מישר-מנדאט שיוכרח לבצע את הצהרת-בלפור. לאחר מכן, ותוך היסוס רב, העביר את התפקיד לידי בית-ד"ר ואצ"ל.)

גישה זו של ז'בוטינסקי הצטיינה, לפחות, כיושר ובגילויי-כ. הוא לא טען שאין עם ערבי בארץ, ושקעם זה אין זכויות. הוא גם לא העי מיר פנים, כמו ההנהגה הציונית הרשמית דאז, שהציונות היא מיפעל פולנטרופי המביא לערבים ברכה, קידמה והאולה.

כאשר נטען נגד ז'בוטינסקי שגישתו היא בלתי-מור-סרית, כתב מאמר שני על הצד המוסרי. הוא אישר שיש לעם הערבי בפלשתינה זכות על הארץ — אך טען כי הזכות היהודית גדולה יותר. ביגלל המצוקה היהודית, במאבק בין זכות לזכות היא עדיפות לזכות הגדולה יותר — זמי שמתנגד לזכות זו. פועל בצורה בלתי-מוסרית.

גישה זו של ז'בוטינסקי היא המשך ישיר לגישתו של הרצל, שראה במדינת-היהודים שתקום בפלשתינה "חלק מן החומה נגד אסיה... חיל-חלוצ של התרבות נגד הכאר-באריות". ז'בוטינסקי ראה בהתנחלות היהודית בארץ תנועה המקבילה להתנחלות הלבנה בארצות אחרות, זו שכיום רגילים לכוונה בשמות כגון אימפריאליזם וקולוני-